

Komandi partur

Í komandi viku kemur enn ein frásøgn um norðmenn undir krígunum. Hon er um norska skipið *Silva*, og tá ið Johannes Henriksen mundi fingið eina bumbu um vangan

Mona og Thoralf hittust á sjómansheiminum

Mona og Thoralf saman við børnunum Thor og Anna Elina

Mona og Thoralf vórðu vígd í Gøtu kirkju í 1942

stórir skaði innanborða. Flúgvarin vendi aftur móti teimum, men av skipinum blivu teir við at skjóta eftir flogfarinum, sum tá slepti teimum báðum bumbunum, sum tað hevði ætlað teimum afturat. Flogfarið vendi og helt beint eystur í hav.

Tá ið hasað var av varnaðust teir, at ein maður saknaðist umborð. Hann var helst farin av lufttrýstinum, hann sást ikki aftur.

Var við til at fyrireika D-dagin

Aftan á hendan umgangin mátti Horten fara til Peterhead í Skotlandi til umvælingar. Tað tók umleið hálvan triðja mánað at gera skaðan aftur. Í hesi tíðini var Thoralf sendur til eina legu í Suðuronglandi. Hann skuldi læra seg at nýta ymiska útgerð, sum teir nú fingi umborð at verja seg við. Teir høvdu eisini asdic og djúpvatnsbumbur fyri at kunna verja seg í móti kavbátum.

Í 1944 fekk "Horten" støð í Hetlandi. Ein av uppgávnunum var at sleipa teir landgangsþramar, ið

vóru bygdir har á leið til Suðurongland. Teir skuldu liggja har klárir til landgongdina í Nordmandinum, sum stóð fyri framman.

Ein onnur uppgáva var henda: Enska marinan hevði nakrar motorpedobátar, sum fóru yvir til norsku strendurnar fyri á ymsan hátt at gera týskarum ónáðir. Hesi bátar gingu 20 míl, men kundu ikki hava nóg mikið av brennievni við til túrin aftur og fram. "Horten" fylgdi so hesum bátum yvir móti Noregsstrondini. Á náttartíð varð brennievni flutt yvir til torpedobátarnar. Nú vendi "Horten" við aftur, meðan hinir hildu leiðina fram fyri at fremja teirra serligu uppgávur. Gekk alt væl, so lógu torpedobátarnir longu í krígshavnini Scapa flow, tá "Horten" kom aftur, so skjótt gingu teir. "Horten" gekk "bert" 12 míl, sum tá varð roknað at vera ein skjóttgangandi bátur.

Aftur til Noregs

Tá bardagin umsíður var av, fór "Horten" aftur til Noregs og var við til at flyta týsku hermenninar

aftur til Týsklands. 28. november 1945 varð Thoralf loystur úr her-tænastu. Hann fór nú at fyrireika seg til at fáa familjuna yvir til Noregs. Hann fekk fatur í eini íbúð, og tá alt var klárt, fór hann aftur til Føroyar.

Tað var stór frøði í Noregi, tá ið kongurin kom heim aftur til landið. Tað var ikki minni frøði í Gjelstad familjuni, tá ið Thoralf í mai 1946 kom heim aftur við konu, trý ára gomlum soni og eitt ára gamlari dóttir.

Tey vóru hart rakt hesi 5-6 árin, Thoralf hevði verið burtur. Hann átti seks systkin. Menninir hjá tveimum systurum fóru við í bardagan móti Týsklandi. Hvørgin teirra kom heim aftur. Systrarnar sótu eftir við hvør sínum lítlum barni. Ein systir misti mannin av sjúku, og elsti beiggin var deyður av spreingivanlukku. Hann átti tvey børn.

Thoralf fekk tvær medaljur sum viðurkenning fyri sína lut-tøku í bardaganum fyri eitt frælst Noreg.

Aftur á hvalaveiðu

Meðan onnur hvalaverksmiðjuskip komu heim aftur í øllum góðum við krígslok, hevði reiðarið hjá Thoralf mist bæði síni skip.

Teir fingi fatur á týskum hvalakókarí "Walther Raw", sum varð latið norðmonnum sum krígs-endurgjald. Tað var bygt í 1937 og hevði verið í vinnu við norskum skjúttum. Hetta kókaríð var tað mest framkomna tekniskt. Tað hevði verksmiðju, ið framleiddi úrdráttir úr øllum tí tilfarinum, ið kundi nýttast av hvali.

Skipið var nú so illa farið, at tað kostaði reiðarinum 9 milj. kr. at umvæla tað. Tað eydnaðist at fáa skipið í vinnu á heystið 1946, og tað kom at eita "Cosmos 4".

Á heysti 1946 fór Thoralf umborð á "Cosmos 4", og hann tók upp aftur sítt gamla starv sum tangaformaður. Um summarið lá "Cosmos 4" í dokki í Kiel í Týsklandi. Tá var hann ofta sendur niður har fyri reiðarið at hava eftirlit við, at arbeiðið varð gjørt til litar. Stundum var familjan við í Kiel og helt feriu har.

Tá tey aftaná kríggið fluttu til Noregs, kom Mona at royna lívið sum kona hjá langfaramanni.

Langt var at sigla og leingi var at vera burtur. Teir vóru burtur í meira enn hálvt ár í senn, fóru á heysti og komu aftur um várið. Samskiftismøguleikarnir vóru sera avmarkaðir. Tað var mest við fjarritum, har tað var avmarkað, hvussu nógv kundi sigast.

Men hetta bar til, tí hon fekk eina sera góða verfamilju. Tey vóru góð við hana og hon við tey.

Føroyavinur burturav

Thoralf var føroyavinur burtur av eins og børnini hava følt seg knýtt at Føroyum. Systir Monu, Naena Danielsen, greiddi frá, at í hennara hugaheimi var hann ein trúgvur vinur. Naena var eitt fróðarfólk,

sum hevur verið kelda til nógvar áhugaverdar frásagnir, eisini í hesi røð. Eftir hana liggur eisini tilfar, sum seinni fer at koma fram.

Naena segði um Thoralf, at hann var "ein álítandi og góður familjumaður og sera humoristiskur. Honum dámdi væl at syngja, og hann hevði eina vakra rødd. Tað var okkum altíð ein fragd at vera saman við honum, tá tey av og á komu hendan vegin at ferðast, ella vit fóru til Sandefjord, har tey høvdu eitt sera hugnaligt heim. Har høvdu vit tað altíð gott saman".

Aftur til Føroya

Í 1957 doyði Perlina, mamma Monu. Thoralf var burtur, og tey fara heim til Gøtu at vera um pápan. Tey blivu so verandi 1-2 ár. Sonurin Thor var til skips við "Minnie" við Andrass hjá Óla Hans í Gøtu sum skipara. Seinni fór hann við "Streymoynni", har mammubeiggin, Palli, var skipari. Palli sigldi annars við øllum skipunum hjá Seglhúsinum til stál-linubátin "Kvikk", sum hann førði í nógv ár.

Anna Lina gekk í skúla í Gøtu og bleiv eisini konfirmerað í Føroyum.

Mona var aftur í Føroyum í 2005. Við sær hevði hon sonin Thor, ommubørnini Linu og Geir, og Nicolaj. Tey høvdu nóg um at vera hesa tíðina. Fyri tað fyrsta er ættin stór, og hon er eisini sera ættarkær. So tað varð boðið inn í nógvum heimum, og nakað skuldi eisini siggjast av Føroyum, serliga hjá teimum yngstu.

Thoralf doyði 24. september 1993, 88 ára gamal. Mona er eisini deyð fyri nøkrum árum síðani. Tey fingi tvey børn fimm ommubørn umframt langommubørn.

Á vitjan í Føroyum í 2005 Fremst f.v. Naena, Mona og Thor. Aftast: Nicolaj, Lina og Geir.